

Sprawozdanie z realizacji systemu doskonalenia jakości kształcenia

Wydział/Jednostka ogólnouczelniana prowadząca działalność dydaktyczną:

Wydział Prawa i Administracji

Rok akademicki 2021/2022

1. Doskonalenie jakości procesu dyplomowania

Jakie są zasady wyboru promotorów i recenzentów oraz tytułów prac dyplomowych na wydziale/kierunku?

Jakie dokumenty regulują proces przygotowania prac dyplomowych i zasady przeprowadzania egzaminów dyplomowych na wydziale/kierunku?

W jaki sposób przebiega proces monitorowania jakości procesu dyplomowania?

Czy na wydziale/kierunku prowadzone są analizy w zakresie wykrywania plagiatów?

Zasady wyboru promotorów, recenzentów oraz tytułów prac dyplomowych wynikają z aktów prawa wewnętrznego:

- Regulamin Studiów UO;
- Regulamin Pracy UO;
- Wytyczne dla opracowania programów studiów na kierunkach prowadzonych w Uniwersytecie Opolskim;
- Procedura procesu dyplomowania (SDJK-O-U10).

Główne założenia są następujące:

- Listę potencjalnych promotorów przygotowuje koordynator kierunku w porozumieniu z Biurem Dziekana. Zgodnie z wytycznymi określonymi w ww. aktach prawnych, promotorem może być nauczyciel prowadzący badania, zatrudniony na stanowisku badawczo-dydaktycznym.
- Lista zawiera informacje o liczbie miejsc dostępnych u każdego promotora oraz o obszarach badawczych danego promotora. Liczba miejsc ustalana jest tak, by nie przekraczać limitów godzinowych pracownika, określonych w Regulaminie Pracy.
- Student zwraca się do potencjalnego promotora z prośbą o przyjęcie na seminarium. Nauczyciel akademicki może dokonać wyboru w oparciu o rozmowę, przedstawienie przez studenta pomysłu na projekt badawczy lub na podstawie ocen z poszczególnych przedmiotów.
- Zapisy przeprowadzane są przez system USOSWeb.

Wydział zmodyfikował w poprzednim roku akademickim kwestię wyboru promotorów poprzez uwzględnienie obszarów badawczych, by były one zgodne z kierunkiem studiów, a także brane są pod uwagę wyniki ankiet studenckich w toku ustalania listy potencjalnych promotorów. W toku dyplomowania przestrzegane są terminy związane z procedowaniem pracy dyplomowej w systemie Archiwum Prac Dyplomowych.

Analizy w zakresie wykrywania plagiatów dokonywane są w odniesieniu do każdej pracy dyplomowej poprzez APD oraz Jednolity System Antyplagiatowy. Komisja zauważa, że konieczne jest zorganizowanie szkoleń dla nauczycieli akademickich z obsługi JSA z dokładnym omówieniem kwestii interpretacji wyników generowanych przez system.

2. Zapewnianie udziału studentów w badaniach naukowych

Czy na wydziale/kierunku prowadzone jest doskonalenie form wsparcia studentów w uczeniu się i rozwoju naukowym?

Czy studenci wydziału/kierunku biorą udział w realizacji projektów badawczych krajowych/międzynarodowych?

Jakie są inne formy udziału studentów w badaniach naukowych na wydziale/kierunku?

Wydział zapewnia doskonalenie form wsparcia studentów w uczeniu się i rozwoju naukowym poprzez udział w pracach kół naukowych, a także za sprawą umów o współpracy podpisanych w minionym roku akademickim. Jednostki zewnętrzne, z którymi Wydział podpisał umowy (m.in. Prokuratura Krajowa, Krajowa Szkoła Administracji Publicznej im. L. Kaczyńskiego, Instytut Wymiaru Sprawiedliwości, Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Opolu). Dzięki podpisanym porozumieniom studenci mają możliwość odbywania staży naukowych, praktyk lub pozyskiwania danych niezbędnych do prowadzenia badań naukowych związanych z pracą dyplomową.

Ponadto, Wydział podpisał szereg umów o współpracy ze szkołami średnimi, co powoduje, że studenci przedstawiają dokonania naukowe w zakresie prawa w trakcie prelekcji dla uczniów, organizowanych zarówno na terenie placówek oświatowych, jak i w naszej siedzibie.

Promotorzy w ramach przedmiotów „wprowadzenie do badań naukowych” lub „udział w badaniach naukowych”, które realizowane są w ramach proseminariów przedstawiają studentom metodologię badań naukowych, a także wdrażają – w miarę możliwości – we własne projekty naukowe.

W minionym roku akademickim studenci publikowali artykuły naukowe oraz rozdziały w monografiach (autorskie oraz we współautorstwie z nauczycielami akademickimi), zaś Wydział zawsze pokrywa koszty związane z publikacją prac z udziałem studentów.

Pewnym utrudnieniem w realizacji projektów badawczych przez studentów jest kwestia struktury organizacyjnej, gdyż dwie niezależne jednostki – wydziały i instytutu – odpowiedzialne są za inne zadania. Wydział nie odpowiada za prowadzenie badań naukowych, stąd konieczne jest doprecyzowanie, w jaki sposób instytutu mogą wdrażać studentów w szerszym stopniu w badania naukowe.

3. Weryfikowanie efektów uczenia się

W jaki sposób na wydziale/kierunku prowadzony jest monitoring postępów w uczeniu się oraz ocena stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się ?

Jak prowadzona jest weryfikacja i ocena osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk?

Jakie stosowane są metody weryfikacji i mierniki efektów uczenia się na wydziale/kierunku?

Czy został stworzony wydziałowy system weryfikacji efektów uczenia się?

Weryfikację efektów uczenia się oraz monitoring postępów w uczeniu się prowadzą przede wszystkim nauczyciele akademicy. Wydział planuje wdrożenie sformalizowanej i bardziej kompleksowej ścieżki weryfikowania efektów uczenia się, przede wszystkim we współpracy z Radą Studencką.

Na wszystkich kierunkach studiów student zalicza na ocenę praktykę zawodową. Zrealizowanie przez studenta założonych efektów uczenia się polega na spełnieniu wszystkich obowiązków określonych w Regulaminie organizacji praktyk w UO oraz w instrukcji realizacji praktyki. Student musi uzyskać opinię oraz ocenę opiekuna praktyki w zakładzie pracy. Następnie student przedkłada kartę przebiegu praktyki, opisującą szczegółowo zakres rzeczowy realizowany każdego dnia praktyki.

Dodatkowo student przedkłada instrukcję organizacji praktyki. Dokumenty te weryfikowane są przez opiekuna praktyki na Wydziale.

Nie jest stworzony wydziałowy system weryfikacji efektów uczenia się, gdyż Wydział korzysta z wytycznych zawartych w procedurze SDJK-O-U5.

4. Doskonalenie infrastruktury dydaktycznej

Jak monitorowana jest na wydziale/kierunku infrastruktura dydaktyczna, w tym infrastruktura wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym?

Jakie działania są podejmowane w celu rozwoju infrastruktury dydaktycznej, w tym wykorzystywanej w praktycznym przygotowaniu zawodowym?

Czy prowadzony jest monitoring zasobów biblioteczno-informacyjnych i edukacyjnych potrzebnych dla prowadzonych na wydziale kierunków studiów, a w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w kartach przedmiotów?

Wydział monitoruje infrastrukturę dydaktyczną. W ubiegłym roku akademickim dokonano inwentaryzacji sprzętu komputerowego, określono między innymi wersję pakietów MS Office dostępnych na stanowiskach komputerowych, wersję systemu operacyjnego, zainstalowano MS Teams, a także wyposażono wszystkie stanowiska w kamery internetowe oraz głośniki.

Dodatkowo, wszyscy zainteresowani pracownicy otrzymali nowe laptopy służbowe. Ze środków Wydziału stale modernizowany jest sprzęt komputerowy, a także dokonywane są naprawy środków trwałych służących do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Na potrzeby działalności kół naukowych corocznie dokonywane są zakupy środków trwałych.

Monitoring zasobów biblioteczno-informacyjnych i edukacyjnych prowadzony jest przez bibliotekę Wydziału oraz Bibliotekę Główną UO. Wszyscy studenci posiadają dostęp domowy do prawnych baz danych Lex i Legalis.

W minionym roku akademickim biblioteka wydziałowa wzbogaciła swoje zbiory o księgozbiór byłego pracownika Wydziału śp. prof. Jerzego Koniecznego, dzięki czemu pojawiły się krajowe oraz międzynarodowe opracowania i monografie dotyczące kryminalistyki, kryminologii i bezpieczeństwa wewnętrznego. Dzięki temu ułatwiono dostęp do lektur zalecanych w kartach przedmiotów.

5. Aktualizowanie kart przedmiotów z udziałem interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych

Czy na wydziale obowiązuje procedura lub model przeglądu i aktualizacji kart przedmiotów? (proszę opisać)

Czy na wydziale wypracowany został model współpracy w zakresie projektowania i realizacji programu studiów z pracodawcami/otoczeniem biznesowym uczelni?

Jak weryfikowane i aktualizowane są karty przedmiotu w przypadku braku procedury lub modelu?

Czy studenci biorą udział w przeglądzie programów kształcenia i czy ich propozycje zmian są brane pod uwagę?

Wydział w minionym roku akademickim dokonał kompleksowego przeglądu kart przedmiotów, aktualizacji ich treści, a także zamieszczono je w systemie USOSWeb, by były dostępne dla każdego kierunku i każdego cyklu dydaktycznego.

Powołano również Radę Interesariuszy, która będzie uczestniczyć w pracach związanych z projektowaniem programów studiów oraz modyfikacją kart przedmiotów, by treści dydaktyczne odpowiadały wymogom otoczenia społeczno-gospodarczego. Studenci biorą udział w przeglądzie

programów kształcenia, gdyż Kolegium Dziekańskie zwraca się do Rady Studenckiej o wyrażenie swoich opinii dotyczących kształcenia i jest to stały, wieloletni element współpracy w Wydziale.

6. Podnoszenie kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej

Czy nauczyciele akademicy i inne osoby prowadzące zajęcia dydaktyczne na wydziale/kierunku zgłaszają potrzebę podejmowania działań podnoszących ich kompetencje dydaktyczne?

Jakie wskazują formy takich działań (np. szkolenia, kursy, warsztaty)?

Jakie tematy są proponowane?

Jakie propozycje w tym zakresie zgłasza kadra zarządzająca procesem dydaktycznym?

Nauczyciele akademicy nie zgłaszają potrzeb związanych z podnoszeniem kompetencji dydaktycznych. Kolegium Dziekańskie dostrzega jednak potrzebę organizacji szkoleń, warsztatów i kursów związanych z obsługą klienta, wykorzystaniem nowych metod nauczania, a także z rozwijaniem kompetencji miękkich. Z pewnością konieczne jest również przeprowadzenie szkoleń dla nauczycieli akademickich związanych z obsługą systemów teleinformatycznych powiązanych z dydaktyką. W kolejnym roku akademickim planowane jest zorganizowanie cyklu szkoleń dla nauczycieli akademickich.

Protokół z przeprowadzonego audytu wewnętrznego doskonalenia jakości kształcenia**Wydział/Jednostka ogólnouczelniana prowadząca działalność dydaktyczną:****Wydział Prawa i Administracji****Rok akademicki 2021/2022****1. Krótka analiza sprawozdania z realizacji systemu doskonalenia jakości kształcenia**

Sprawozdanie z realizacji systemu doskonalenia jakości kształcenia na WPIA UO obejmuje sześć obszarów, tj. proces dyplomowania, udział studentów w badaniach naukowych, efekty zdobytej przez studentów wiedzy, infrastruktura dydaktyczna, treść kart przedmiotów uwzględniająca sugestie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych oraz podnoszenie kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej.

Proces dyplomowania prowadzony na WPIA nie budzi zastrzeżeń, uwzględniając tak wytyczne ogólnouczelniane dotyczące limitów godzinowych pracownika, jak i merytoryczną zdolność i gotowość potencjalnych promotorów do podjęcia się opieki naukowej nad studentami. Pozytywnie należy także ocenić zaangażowanie studentów do badań naukowych, w tym stwarzanie możliwości ich realizacji przede wszystkim poprzez działalność szeregu kół naukowych, możliwość publikacji tekstów naukowych powstających często pod nadzorem i wsparciem opiekunów tych kół oraz współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, którą realizuje Wydział. Efekty uczenia się studentów są weryfikowane głównie przez nauczycieli akademickich zgodnie z przewidzianym programem nauczania, ocenianych także na podstawie przeprowadzanych anonimowych ankiet studenckich. Tego rodzaju weryfikacją są także praktyki, które studenci odbywają w jednostkach zewnętrznych z którymi współpracuje Wydział, a które koordynuje wydziałowy opiekun praktyk. Bardzo pozytywnie należy ocenić zaangażowanie Wydziału w doskonalenie infrastruktury dydaktycznej. Nie chodzi tu jedynie o bieżące monitorowanie infrastruktury komputerowej, ale także dbanie o doposażenie zasobów bibliotecznych w tym przede wszystkim w swobodny dostęp do prawniczych baz danych. W szczególności ten ostatni czynnik wpływa pozytywnie na poprawę jakości kształcenia studentów, zabezpieczając realne narzędzia umożliwiające prowadzenie badań naukowych, jednocześnie nie obciążając finansowo ich budżetów. Pozytywnie należy ocenić stałą współpracę Wydziału z Radą Studencką oraz konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi w kwestii treści kart przedmiotów pod kątem ich aktualności oraz bieżącego zapotrzebowania potencjalnego rynku pracy. Jeśli chodzi o kompetencje dydaktyczne kadry akademickiej, to bardzo dobrą inicjatywą jest zorganizowanie szkoleń i warsztatów dotyczących wykorzystania nowych metod nauczania oraz rozwijania kompetencji miękkich, pomimo braku zgłaszania takiego zapotrzebowania przez potencjalnych zainteresowanych. Dostęp do tego rodzaju oferty może przynieść realne uświadomienie potrzeb w tym obszarze oraz stanowić czynnik inicjujący takie zainteresowanie.

2. Rekomendacje dotyczące zagadnień omawianych w sprawozdaniu

Jeśli chodzi o rekomendacje, to przede wszystkim należałoby zwrócić uwagę na wskazany w sprawozdaniu problem interpretacji przez nauczycieli akademickich wyników generowanych przez JSA. Niewątpliwie usprawni to sam proces dyplomowania oraz podniesie kompetencje dydaktyczne kadry akademickiej.

Pozytywne jest podjęcie przez Wydział inicjatywy wdrożenia sformalizowanej i bardziej kompleksowej ścieżki weryfikowania efektów uczenia się we współpracy z Radą Studencką. Można rozważyć uwzględnienie w tym procesie wyników badań ankietowych nauczycieli akademickich oraz wpływu metod prowadzonych przez nich zajęć na te efekty. Regularne podawanie informacji na temat pozytywnych wyników takich badań, może wpłynąć motywująco na kadre akademicką, jakość nauczania, a finalnie na efekty uczenia się.

3. Propozycje innych działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia

Jedną z propozycji udoskonalenia jakości kształcenia jest wprowadzenie możliwości rozpatrywania podań studenckich przez system USOS oraz zmniejszenie liczby godzin kursów zmiennych ogólnouczeniowych.

Propozycja działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia dotyczy także kwestii związanych z infrastrukturą dydaktyczną w postaci zwiększenia ilości biurek dla osób leworęcznych w salach dydaktycznych oraz wyposażenie budynku w tablice informacyjne dla osób niewidomych. Kwestie te stanowią aktualnie przedmiot uzgodnień z jednostką uczelnianą odpowiedzialną za ten obszar.

4. Przykłady dobrych praktyk

Jako przykład dobrych praktyk można wskazać stale kontynuowaną i rozwijaną współpracę z otoczeniem zewnętrznym, przyczyniającą się nie tylko do wzbogacenia i dostosowania do aktualnych potrzeb oferty dydaktycznej Wydziału, ale także zapewniającą dodatkowe miejsca odbywania praktyk studenckich.

Przykładem dobrej praktyki wzmacniającej udział studentów w badaniach naukowych może być pogłębiona współpraca między wydziałami odpowiadającymi za jakość dydaktyki oraz instytutami dbającymi o wysoki poziom naukowy jednostki. Mogłaby ona przybrać postać wspólnego opracowania dokumentu precyzującego mechanizmy wskazania studentów zainteresowanych prowadzeniem badań naukowych, ich zakresu tematycznego oraz form w jakich te badania miałyby być prowadzone.